

Vaggeryds kommun
info@vaggeryd.se

2023-06-21

1 (19)

Dnr SI 2023:3664

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Götafors skola i Vaggeryds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Götafors skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Götafors skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **20 november 2023** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:3664) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn utifrån en bred uppföljning skaffar sig en god nulägesbild av skolan vilken ligger till grund för relevanta utvecklingsåtgärder och resursfördelningen. Rektorn ger också lärarna förutsättningar att samverka och försäkras om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. Rektorn ser även till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Granskningen visar emellertid att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn utifrån ett brett underlag skaffar sig en god nulägesbild av skolan. Av inkommen dokumentation och intervjuerna framgår att rektorn följer upp och analyserar kunskaps- och värdegrundsresultaten tillsammans med lärarna och elevhälsan en gång per termin vid så kallade klasskonferenser samt gör en sammanfattande analys vid läsårets slut. Vid dessa tillfällen följs elevernas kunskapsutveckling upp på individ- och gruppnivå med utgångspunkt i Skolverkets bedömningsstöd. Kunskapsresultaten följs upp utifrån omdömen, bedömningar av elevernas kunskaper och resultat från olika screeningtester och jämförs exempelvis mellan ämnen, kunskapsområden, årskurser, klasser samt över tid. Inför klasskonferenserna gör varje lärare en analys av resultaten och undervisningen i sin klass med utgångspunkt i gemensamma frågeställningar från rektorn. Det framgår vidare att rektorn utöver klasskonferenserna följer upp undervisningen genom lektionsbesök, löpande avstämningar med lärarna och speciallärare eller -pedagog och genom att själv delta i gemensamma kollegiala möten alternativt ta del av lärarnas dokumentation från dessa. Rektorn följer också

särskilt upp värdegrundsarbetet och att det integreras i undervisningen via elevenkäter och samtal med lärare, elevhälsa samt elever. Detta görs genom att skolans trygghetsteam, bestående av kurator och lärarrepresentanter, har ett särskilt uppdrag att följa upp hur värdegrundsuppdraget tas upp i undervisningen. Utifrån den samlade uppföljningen konstaterar rektorn att resultaten överlag är goda samt att undervisningen generellt håller en hög kvalitet men att kunskapsresultaten och studieron varit lägre i en årskurs. Rektorn beskriver också att föregående läsårs resultat på de nationella proven, på den skolan där eleverna senare fortsätter i årskurs 3, visade på behov att förbättra elevernas kunskaper inom vissa områden i matematik och svenska.

Granskningen visar att rektorn utifrån sin uppföljning och analys genomför relevanta utvecklingsåtgärder och fattar beslut om hur resurser ska fördelas för att möta identifierade behov. Rektorn har utifrån den samlade analysen beslutat att fokusera skolans utvecklingsarbete till områdena studieteknik och differentierad undervisning. Vad gäller studieteknik har huvudmannen identifierat ett gemensamt behov i kommunen att arbeta med studieteknik i syfte att förbättra elevernas förutsättningar att i senare årskurser nå längre i sin kunskapsutveckling. Samtliga lärare har låtit eleverna testa olika arbetssätt och tekniker samt resonerat tillsammans med eleverna om deras lärande och att det sker på olika sätt. Vad gäller differentierad undervisning arbetar lärarna med ämnesdidaktiskt kollegium (ÄDK) som ett verktyg för att utveckla undervisningen. Inom ÄDK väljer lärarna ut lärandemål att arbeta vidare med i undervisningen och tar därefter reda på elevernas kunskaper på området för att strukturera och anpassa undervisningen utifrån deras behov. Lärarna följer sedan upp elevernas kunskaper för att utvärdera sin egen undervisning. Fokus inom ÄDK-arbetet har bland annat varit lärandemål inom matematik och svenska där eleverna behövt förbättra sina kunskaper. Rektorn kan i sin uppföljning av undervisningen se en förändring utifrån pågående utvecklingsarbete men säger att det ännu är för tidigt att dra slutsatser om effekterna på kunskapsresultaten.

Av intervjuerna framgår vidare att resursfördelningen inför varje läsår utgår från den samlade analysen av skolans resultat och ses över och förändras kontinuerligt när det uppstår behov. Rektorn har en återkommande dialog med lärarna och speciallärare eller -pedagog om vilka behov som finns och elevhälsoteamets möten är ett viktigt underlag för resursfördelningen. Rektorn ger också exempel på hur hen riktat resurser till den årskurs där kunskapsresultaten och studieron varit lägre. Exempelvis har rektorn anställt en extra pedagog för att i delar av lektionerna kunna dela upp klasserna i mindre grupper och anpassa undervisningen ytterligare utifrån elevernas behov. Rektorn har vidare fokuserat resurserna till svenska och matematik utifrån att uppföljningen visat på vissa behov att utveckla elevernas kunskaper i ämnena samt att dessa

ger en bra grund för eleverna att tillgodogöra sig även övrig undervisning. Mot bakgrund av detta har rektorn satt in insatser och organiserat kompetensutveckling för lärarna kopplat till läsförståelse, avkodning, språkutvecklande arbetssätt och differentierad matematikundervisning.

Ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn ger goda förutsättningar för kollegial samverkan samt försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som leder till utveckling av undervisningen. Det framgår av inkommen dokumentation samt intervjuerna att rektorn har organiserat flera forum för samverkan mellan lärarna och med elevhälsan. Lärarna har varje vecka gemensam mötestid både i arbetslaget och årskursvis för att diskutera utvecklingsfrågor, praktiska frågor samt utbyta erfarenheter. Rektorn har också organiserat möten för samverkan med fritidshemmet samt vid arbetsplatsträffar gett plats till gemensamma litteraturseminarier med fokus på pedagogiska frågor. Elevhälsan har en löpande dialog med lärarna och ger handledning i hur de kan planera och anpassa undervisningen utifrån eleverna. Rektorn följer upp och leder elevhälsans arbete och samverkan med lärarna via möten med elevhälsoteamet varje vecka. Rektorn leder samt följer upp att det kollegiala lärandet ger avtryck i undervisningen via bland annat kontinuerliga avstämningar med förstelärarna, speciallärare eller -pedagog, lektionsobservationer samt genom medarbetarsamtal. Rektorn deltar även själv i möten mellan lärare, exempelvis inom ramen för ÄDK-arbetet alternativt tar del av lärarnas dokumentation från dessa tillfällen.

Granskningen visar även att rektorn ser till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga. Enligt intervjuerna med rektorn och den pedagogiska personalen framgår att ett viktigt fokus vid gemensamma möten är att få en samstämmighet kring vilka arbetssätt och rutiner som gäller på skolan. Lärarna har exempelvis gemensamma arbetssätt kring hur de arbetar med lektionsstruktur och den fysiska lärmiljön i klassrummen. I dagsläget är samtliga lärare på skolan behöriga men rektorn har en plan för hur eventuellt tillkommande obehöriga lärare kan ges introduktion i hur arbetet på skolan fungerar. Introduktionen av nyanställda sker till viss del på kommunövergripande nivå och rektorn ansvarar för att informera om aktuellt arbete på skolan. Rektorn utser även kollegor för att stötta och introducera kring gemensamma arbetssätt på skolan.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte ger lärarna en tydlig ledning i hur skolans jämställdhetsarbete ska bedrivas. Av inkommen dokumentation samt i intervjuer med rektorn, lärarna och elevhälsan framgår att rektorn inte leder något medvetet och syste-

matiskt jämställdhetsarbete på skolan. Det framgår även att rektorn vid tidigare uppföljning och analys av kunskapsresultaten inte jämfört resultaten utifrån kön. Det framgår emellertid att skolan följt upp resultaten från trygghetsenkäten utifrån kön och identifierat vissa skillnader. Exempelvis framgick av enkäten att fotbollsplanen varit en plats där flickorna inte känt sig inkluderade och att skolan därför arbetat med att skapa en egen tid för dem att spela samt ökat vuxennärvaron vid planen. Flera lärare ger även exempel på hur de för diskussioner kring könsnormer med eleverna inom ramen för sitt ämne. Det framgår dock att det inte förs gemensamma diskussioner eller finns någon plan för hur man på skolan ska jobba med jämställdhet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn systematiskt leder och styr jämställdhetsarbetet på skolan samt följer upp att skolans jämställdhetsuppdrag finns med i undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar att även om rektorn följer upp vissa skillnader ifråga om kön i resultaten saknas ett strategiskt, medvetet och systematiskt jämställdhetsarbete som leds av rektorn.

I enlighet med 1 kap. 5§ skollagen ska utbildningen utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Enligt läroplanen (Lgr 22) ska skolan aktivt och medvetet främja elevernas lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Av läroplanen framgår vidare att sättet skolan organiserar utbildningen på, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma elevernas föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Skolan ska därför organisera utbildningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans samt ges samma möjligheter att pröva och utveckla sin

förmåga och sina intressen på lika villkor oberoende av könstillhörighet.¹ Vidare framgår av läroplanen att eleverna genom utbildningen ska utveckla en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter. Skolan ska därigenom bidra till att eleverna utvecklar sin förmåga att kritiskt granska könsmonster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor.² Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn har också ett särskilt ansvar för att utbildningen och undervisningen präglas av ett jämställdhetsperspektiv och organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet.³

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Ett sådant strategiskt arbete kan exempelvis innefatta att rektorn i medarbetarsamtal har frågor om jämställdhetsarbetet i undervisningen eller att rektorn ger skolans trygghetsteam i uppdrag att ta fram gemensamma strategier för hur jämställdhet kan tas upp i undervisningen. Rektorn bör också följa upp att de möjligheter som finns för att undervisa om jämställdhet inom ramen för kursplanernas centrala innehåll tas tillvara och att denna undervisning bedrivs på ett sådant sätt att eleverna stimuleras att omfatta dessa värden. Rektorn behöver även försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete. Det går exempelvis att se över och försäkra sig om att läromedel speglar båda könens erfarenheter. För att detta ska fungera behöver rektorn ta ansvar för att lärarna utvecklar sin kunskap om jämställdhet. För att jämställdhetsarbetet ska fungera väl behöver rektorn också ta ansvar för att tydliggöra vikten av att detta arbete bedrivs, säkerställa att förutsättningar finns för samverkan och gemensamma diskussioner samt följa upp det arbete som bedrivs på området.

¹ Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

² Lgr 22, 2.1 Normer och värden

³ Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där syfte och mål tydliggörs. Undervisningen är varierad och lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Vidare arbetar lärarna medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Granskningen visar även att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Eleverna får möjlighet att på olika sätt reflektera utan ett givet svar och över sitt eget lärande. Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande.

Målfokus, variation och lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad på ett sätt som gör att lektionerna har ett sammanhängande upplägg där mål och syfte tydliggörs. Av det samlade underlaget framgår att undervisningen har en tydlig struktur och att skoldagen och lektioner i olika klasser har liknande uppstart och avslut. Av lektionsobservationerna och intervju med lärarna framgår att lektionerna ofta inleds med någon startuppgift och att läraren därefter håller en genomgång och berättar vad eleverna ska göra under lektionen samt hur det knyter an till aktuellt arbetsområde och det eleverna tidigare arbetat med inom ämnet. På två av de fyra observerade lektionerna tydliggör läraren också vad som är syftet med lektionens innehåll kopplat till läroplanen. I intervjuerna framgår att lärarna pratar om undervisningens syfte för olika arbetsområden och återkommer till det löpande under arbetets gång. Av intervjuerna och observationerna framgår vidare att lärarna oftast avslutar lektionerna med en sammanfattning och att tillsammans med eleverna reflektera utifrån lektionsinnehållet.

Granskningen visar vidare att undervisningen är varierad och att lärarna ger eleverna stöd så att de förstår uppgifterna och kan bibehålla sitt engagemang. Det framgår av

såväl intervjuer med lärare och elever som av lektionsobservationer att lärarna varierar undervisningen. Exempelvis arbetar lärarna medvetet för att se till att lektionerna innehåller olika moment såsom lärarledd genomgång och arbete med uppgifter och praktiska övningar enskilt, i par eller i grupp. De intervjuade eleverna säger att de får arbeta på olika sätt och med olika saker under lektionerna samt att lärarna hjälper dem att komma vidare med uppgifterna. Av intervjuerna framgår att lärarna arbetar aktivt med att stötta eleverna i skolarbetet genom att till exempel ställa vägledande frågor, hjälpa dem att hitta strategier och verktyg för hur de kan komma vidare med uppgifter samt förtydliga instruktioner och förklara steg för steg när elever fastnar med uppgifter. Flera lärare beskriver även hur de arbetar med att placera sig vid ett bord i mitten av klassrummet för att elever som behöver stöd ska kunna komma dit och sätta sig och få hjälp individuellt eller i mindre grupp. Under de observerade lektionerna när eleverna arbetar med uppgifter går lärarna runt till både elever som räcker upp handen och till elever som inte gör det för att svara på elevernas frågor och ställa följdfrågor om hur eleverna tänker eller ge tips och stöd på hur de kan komma vidare. På samtliga lektionerna finns en extra pedagog eller resurs som stöttar läraren i att hjälpa elever att komma vidare i skolarbetet när de behöver.

Stimulans och utmaningar

Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och elever framgår att lärarna arbetar på flera sätt med att uppmuntra eleverna och stärka deras tro på att de kan lära sig och utvecklas. Exempelvis arbetar lärarna kontinuerligt med att ge eleverna återkoppling och visa på elevernas utveckling i olika ämnen genom att lyfta exempel på tidigare prestationer och sätta ord på elevernas progression. Vidare beskriver lärarna att de försöker stärka elevernas motivation genom att ha en positiv inställning till elevernas förmåga och arbeta med att skapa ett klassrumsklimat där det är okej att göra fel samt prata med eleverna om att skolan är en plats för lärande. Lärarna beskriver att många elever kan bli frustrerade när de inte riktigt kan och att de då försöker avdramatisera och att sätta ord på elevernas känslor samt prata om att man ibland behöver hjälp samt ta ett steg i taget för att lära sig. Under de observerade lektionerna ger läraren löpande positiv bekräftelse till eleverna när de svarar på frågor från läraren eller kommer vidare i arbetsuppgifterna.

Granskningen visar vidare att undervisningen är anpassad för att stimulera och utmana eleverna efter deras förutsättningar och behov. Det framgår av intervjuerna att lärarna differentierar undervisningen genom att se till att det finns olika nivåer i arbetsuppgifterna som utmanar eleverna utifrån hur långt de kommit i sin kunskapsut-

veckling. Det framgår också att lärarna i vissa delar av undervisningen delar upp eleverna i mindre grupper inom och mellan klasser beroende på elevernas behov av stöd eller extra utmaningar för att anpassa undervisningen ytterligare. Rektorn har även anställt en extra lärarresurs, framförallt riktad mot en årskurs, som inom ramen för den ordinarie undervisningen arbetar med mindre elevgrupper utifrån behov. Alla elever får med jämna mellanrum undervisning i mindre grupp av den extra läraren. Lärarna ger vidare exempel på hur de organiserar undervisningen i stationer där eleverna kan arbeta på olika nivåer och hur eleverna som blir klara snabbt med uppgifter får gå vidare med fördjupningsuppgifter eller får tips på hur de kan arbeta vidare med sina texter för att öka kvaliteten. Av intervjuerna framgår också att lärarna har möjlighet att regelbundet få handledning av elevhälsans funktioner samt skolpsykolog för att få stöd i arbetet med att anpassa undervisningen. På de observerade lektionerna arbetar eleverna med uppgifter som är samma för alla men som kan genomföras med varierande komplexitet alternativt med olika uppgifter anpassade utifrån att eleverna kommit olika långt i sin kunskapsutveckling. Eleverna som snabbt blir klara har möjlighet att arbeta med extra- och fördjupningsuppgifter.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärare använder olika metoder för att ge eleverna möjlighet att reflektera både över frågor utan ett givet svar och över sitt eget lärande. I intervjuerna och på lektionsobservationerna framkommer flera exempel på hur lärarna arbetar för att ge eleverna möjlighet att reflektera och få syn på sitt eget lärande. Det framgår att lärarna efter enskilda lektioner eller efter avslutat arbetsområde ger eleverna möjlighet att reflektera både enskilt och tillsammans utifrån exempelvis vad de lärt sig och undervisningens genomförande. Som nämnts tidigare i beslutet har samtliga lärare, inom ramen för utvecklingsarbetet med studieteknik, låtit eleverna testa olika lärstrategier samt resonerat tillsammans med eleverna om att deras lärande kan ske på olika sätt. Av intervjuerna och de observerade lektionerna framgår att undervisningen innehåller övningar som kan lösas på olika sätt samt där eleverna får resonera utifrån frågeställningar utan givet svar och över sitt eget lärande. Exempelvis får eleverna under en av de observerade lektionerna resonera och motivera muntligt och skriftligt kring materialval för olika föremål. På en annan lektion arbetar eleverna med problemlösning inom matematik och att förklara och resonera kring olika lösningsalternativ. På de observerade lektionerna ställer läraren, vid genomgång eller aktiviteter i helklass, frågor till eleverna och ber dem utveckla sina svar. De flesta lektionerna avslutas med att läraren sammanfattar lektionsinnehållet samt ställer frågor till eleverna för att gemensamt reflektera över vad de lärt sig. Utöver de reflektionsmöjligheter som ges i olika undervisningssituationer lyfts även utvecklingssamtalen som ett tillfälle då eleverna reflekterar över sitt lärande, vad de är bra på och vad de vill bli bättre på.

Vidare visar granskningen att lärarna använder olika metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna samt att lärarna låter elevernas synpunkter påverka undervisningens genomförande. Av intervjuerna framgår att eleverna görs delaktiga bland annat genom att de får välja mellan olika arbetsuppgifter och arbetssätt. Exempelvis framgår att lärarna i flera ämnen visar på olika exempel att lösa och arbeta med uppgifter och att eleverna får välja vilket sätt som passar dem bäst. I ÄDK-arbetet, som beskrivits tidigare i beslutet, ingår för lärarna att ta reda på vad eleverna vill veta mer om inför ett arbetsområde. Av intervjuerna framgår vidare att lärarna utvärderar undervisningen efter att arbetsområden avslutas eller efter kortare moment. Vid utvärdering använder lärarna olika metoder för att ställa frågor till eleverna om exempelvis hur de upplever undervisningen och vad de lärt sig. Lärarna beskriver att elevernas synpunkter på undervisningen och vad de vill veta mer om är ett underlag i planeringen av undervisningen.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att det på skolan bedrivs ett samlat arbete för att skapa och bibehålla studiero. Granskningen visar även att skolan systematiskt tar reda på elevernas upplevelse av trygghet och arbetar såväl förebyggande som främjande och åtgärdande för att säkerställa elevernas trygghet.

Skolans arbete för att skapa studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa och bibehålla studiero. Det framgår av intervjuerna att lärarna har ett gemensamt förhållningssätt

för att skapa en lugn miljö och att de under mötestid i kollegiet återkommande diskuterar gemensamma arbetssätt. Lärarna diskuterar och tar stöd av varandra inom arbetslaget, av elevhälsoteamet och av skolpsykologen för att främja och förebygga studiero samt för diskussioner om vilka åtgärder som kan vidtas när ordningen störs. Det främjande arbetet är bland annat inriktat mot att arbeta med tydliga strukturer för lektionerna och gemensamma ordningsregler för vad som gäller på skolan samt under lektionerna. Eleverna har gjorts delaktiga i att diskutera och ta fram reglerna i klasserna och vid elevrådet. Lärarna resonerar även återkommande tillsammans med eleverna om vad studiero innebär och tydliggör vilken ljudvolym som gäller inför olika moment av undervisningen. Av intervjuerna framgår att lärarna sedan tidigare fått kompetensutveckling kring emotionellt lärande och arbete med lyssnarpositioner som ligger till grund för nuvarande förhållningssätt.

Av observerade lektioner och intervjuer med lärarna framgår att lärarna vidtar åtgärder för att skapa en lugn miljö främst genom att tydliggöra för eleverna vilken ljudnivå som gäller samt säga till eller visa med tecken när elever är högljudda. På lektionerna räcker det oftast med att läraren säger till eleverna att vara tystare eller påminner dem om att behålla uppmärksamheten på undervisningen för att de ska arbeta med sina uppgifter. Elevernas upplevelse av studiero kartläggs årligen, via enkäter till samtliga elever, samt via samtal med eleverna exempelvis vid utvecklingssamtal. Skolan har med utgångspunkt i kartläggningarna vidtagit åtgärder för att förbättra studieron. Som nämnts tidigare i beslutet har exempelvis ett stort arbete, , riktats mot en årskurs där studieron tidigare varit sämre. I detta har det ingått att lärarna har arbetat fram gemensamma strukturer och förbättrat den fysiska lärmiljön. Lärarnas arbetssätt med att dela upp eleverna i mindre grupper för att anpassa undervisningen utifrån deras behov samt förstärkning av lärarresurserna syftar även till att främja studieron. Det framgår av intervjuerna och lektionsobservationerna att studieron i årskursen nu är bättre.

Skolans arbete för att skapa trygghet

Granskningen visar att skolan systematiskt kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och vidtar ändamålsenliga åtgärder för att säkerställa en trygg skolmiljö. Det framgår av inskickad dokumentation och intervjuerna att elevernas upplevelse av tryggheten på skolan kartläggs genom elevenkäter och genom samtal med elever i samband med exempelvis utvecklingssamtal. Skolan använder även kränkingsanmälningarna som underlag i trygghetsarbetet. Därutöver förs samtal med eleverna utifrån de resultat som sticker ut i elevenkäten och för att identifiera vilka platser på skolan som kan upplevas otrygga. Skolans trygghetsteam, som består av pedagoger och kurator, har ett särskilt uppdrag att i dialog med rektorn och övrig personal följa upp och utveckla

skolans gemensamma trygghetsarbete. Enligt rektorn och personalen visar kartläggningarna att otrygghet eller kränkningar framförallt förekommit på raster, i omklädningsrum och i samband med måltider. Skolan har därför organiserat rastaktiviteter och ökat vuxennärvaro på dessa platser. Skolan har även organiserat så att rastvakterna har särskild uppsikt över vissa platser eller elever som behöver stöd i det sociala samspelet med andra. Dessa åtgärder har bidragit till en lugnare miljö samt förbättrat elevernas trygghet. Det framgår även att fotbollsplanen varit en plats där flickorna inte känt sig inkluderade och att skolan därför arbetat med att skapa en egen tid för dem att spela samt placerat fler vuxna vid planen som hjälper till med regler och att göra upp lag.

Vidare visar granskningen att skolan arbetar förebyggande och främjande för att skapa en trygg skolmiljö för eleverna och att arbetet grundar sig på ett gemensamt förhållningssätt bland personalen. Av intervjuer med rektorn och personalen framgår att det på skolan finns ett gemensamt förhållningssätt i att hantera konflikter mellan elever samt att i elevgrupperna diskutera hur man behandlar varandra och är en bra kompis. Till de främjande och förebyggande insatserna hör även bland annat skolans gemensamma ordningsregler, relationsskapande aktiviteter i början av läsåret samt faddersystem mellan yngre och äldre elever.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Skolinspektionens motivering till bedömningen är följande: Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser samt söker förklaringar till dessa i dialog med lärarna. Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet diskutera och kvalitetssäkra sin bedömning och ser till att de använder olika metoder i arbetet.

Analys av omdömen

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar omdömen i syfte att identifiera eventuella avvikelser samt söker förklaringar till dessa i dialog med lärarna. Rektorn beskriver i intervjun att hen analyserar lärares bedömningar och omdömen och gör jämförelser mellan exempelvis ämnen, klasser och över tid i syfte att identifiera eventuella avvikelser. Av intervjuerna framgår att rektorn och elevhälsan vid klasskonferenserna varje termin för diskussioner med lärarna om deras bedömningar och eventuella skillnader på grupp- och individnivå med utgångspunkt i Skolverkets bedömningsstöd. Det framgår även att rektorn tillsammans med speciallärare eller -pedagog för diskussioner med lärarna utifrån resultaten på de nationella proven som genomförs på den skolan där eleverna senare fortsätter i årskurs 3. Av intervjun framgår vidare att det tidigare läsår förekommit vissa avvikelser exempelvis mellan grupper och på individnivå från en termin till en annan. Vid dessa avvikelser har rektorn fört samtal med lärarna utifrån bedömningsunderlagen för respektive elev. Rektorn uppger att hen utifrån nuvarande resultat sett att resultaten är lägre i ämnet idrott och hälsa än i övriga ämnen och att detta beror på att flera elever ännu inte klarat kravet om simkunnsighet. Utöver denna skillnad har rektorn utifrån nuvarande resultat däremot inte identifierat några avvikelser.

Kvalitetssäkring av omdömen

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att regelbundet diskutera och kvalitetssäkra sin bedömning och ser till att de använder olika metoder i arbetet. Av intervjuerna framgår att rektorn avsatt tid och gett lärarna i uppdrag att tillsammans kvalitetssäkra sina bedömningar av elevernas kunskaper inför att omdömen sätts i slutet av läsåret samt under läsårets gång på den gemensamma planeringstiden. Av intervjuerna med lärarna och elevhälsan framgår att lärarna löpande stämmer av bedömningar med varandra och att de vid behov även tar stöd av speciallärare eller -pedagog. Vidare framgår att klasskonferenserna också används som ett tillfälle då rektorn, elevhälsan och lärarna diskuterar tillsammans kring lärarnas bedömningar med utgångspunkt i Skolverkets bedömningsstöd. Inom ramen för arbetet med ÄDK tar lärarna upp och diskuterar hur kriterier för bedömning av kunskaper ska tolkas och hur kunskaperna blir synliga i bedömningsunderlagen. I ÄDK-arbetet har lärarna även identifierat och samrättat vissa uppgifter och texter årskursvis och tillsammans med en annan skola. Vidare ser rektorn till att lärarna även använder andra metoder och verktyg för likvärdig bedömning i form av olika screeningtester och diagnosverktyg. I syfte att ytterligare skapa en likvärdighet i kollegiet kring bedömningar arbetar skolan med en gemensam struktur för dokumentation av elevernas kunskaper som utgår från det

eleverna förväntas kunna för respektive årskurs och ämne i enlighet med Skolverkets bedömningsstöd.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

2023-06-21

X Kerstin Martinsson

Kerstin Martinsson
Beslutsfattare
Signerat av: Kerstin Martinsson

2023-06-21

X Matilda Liljeberg

Matilda Liljeberg
Utredare
Signerat av: Matilda Liljeberg

I handläggningen av ärendet har även Fredrik Joneman och Ola Rydkvist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 4 lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23-34 maj 2023. Besöket genomfördes av Matilda Liljeberg och Fredrik Joneman.

Götafors skola är en skola med årskurs F-2 och fritidshem i Vaggeryds kommun. Det går 85 elever i årskurs 1-2. På skolan arbetar 6,2 heltidstjänster lärare.